

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

Dissertatio Secvnda De Essentia, Possibilitate & impossibilitate rerum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

formali, sive prius est, aliquid esse bonum, quàm esse amabile formaliter, non tamen prius est, esse bonum, quàm esse amabile fundamentaliter. Quibus non obstat quod ens positivum, quatenus disconvenit alicui subjecto, V. G. calor aquæ, dolor positivus homini, adeoque purè propter hanc disconvenientiam suam, & nō ratione suæ entitatis, seu secundum se spectatum sit odibile, aptumque terminare actum odii; eatenus enim mala positiva respectiva dicuntur. **E**contra non entia, quatenus carentia perfectione essentiali fundamentaliter sunt odibilia absque ordine ad subjectum, cui hæc carentia disconvenit, sunt mala malitiâ transcendentali & absolutâ.

DISSERTATIO SECUNDA

De Essentia, Possibilitate & impossibilitate rerum.

I. **E**ssentia rei est id, quod primum est in unaquaq; re, & radix cæterorū; cum enim in aliqua re reperiantur plures entitates
vel

vel prædicata, re vel ratione distincta, illa entitas, vel illud prædicatum dicitur essentia, quod est primum & præcipuum, ex quo cætera velut secundaria oriuntur realiter, vel juxta nostrum concipiendi modum, pro ut est essentia physica vel metaphysica, quarum una ab altera tantum ratione distinguitur. Ita *animal rationale* est essentia hominis, quia neutrum illorum radicatur in altero tanquam priore, sed illa sunt, unde oriuntur cætera V. G. *risibile*.

II. Essentiæ rerum creatarum non sunt ab æterno, neque secundum aliquod esse existentia diminutum, neque secundum aliquod esse essentia reale in se, cui dein in tempore adveniat existentia tanquam ultima ejus actualitas. Quidquid enim à Deo non est factum, vel est ipse Deus, vel nihil, sed essentiæ rerum non sunt ab æterno factæ à Deo, nec sunt ipse Deus, ergo. Sunt tamen ab æterno secundum esse objectivum & ideale, quatenus ab omni æternitate fuerunt in cognitione & ideis divinis, in quibus ideis seu cognitione Dei practica non fuere entia fictitia, utpote à Deo non factibilia. Item dici possunt esse ab æterno

no

no quò ad identitatem & prædicatorum essentialium objectivam necessariam connexionem, quæ in eo consistit, quòd Deus pro nullo instante æternitatis potuerit creaturam producere, cui non convenirent sua prædicata essentialia, vel quòd ex suppositione, quòd pro aliquo tempore sit, fuerit, vel erit V. G. homo, necessariò intelligatur esse, vel fuisse, vel futurus animal rationale.

III. Possibilitas rei intrinseca est res ipsa, quatenus talis est, ut non contineat prædicata contradictoria se invicem destruentia; quælibet enim res possibilis per differentiam aliquam intrinsecam debet constitui & distingui à re impossibili, quia si talis differentia intrinseca non assignetur, non erit ratio, cur omnipotentia Dei potius denominet lapidem possibilem, quàm chimeram; sed hæc differentia consistit in eo, quòd, si responatur in rerum natura, non involvat contradictoria, quæ involvit res impossibilis, estquè hæc differentia rei intrinseca, quia quælibet res per se ipsam & independentem ab omnipotentia Dei est talis, ut, si existat, non involvat
con-

contradictoria, ergo. Circa quæ est obser-
vandum primò, quòd res possibilis hanc
contradictionis seu prædicatorum sese mu-
tuò destruentium negationem non includat
actu, sed includat illam conditionatè, id est,
quòd, si existeret, includeret illam actu;
quod enim actu non est, seu est nihil, non
potest dici actu includere, vel non includere
aliquid; sic nequè chimæra actu includit
contradictoria, sed includeret illa actu, si exi-
steret: Secundò, possibilitatem non esse
quid merè negativum; nulla enim negatio
potest produci, & fieri ens actuale positi-
vum, creatura autem, quæ nunc est possibilis
merè, est eadem cum illa, quæ postea actu
existit. Aliud igitur est, creaturam nondum
productam non esse, sive esse merum nihil;
aliud est, esse negationem suæ existentiae seu
negationem sui, quod falsum est: Et licet in-
ter negationem & habitum considerata in
ordine ad subjectum, nõ detur medium, da-
tur tamen medium inter illa considerata ab-
solutè, sic inter equum & negationem equi
datur medium v.g. homo, qui nec est equus,
nec negatio equi; sic inter rem actu existen-
tem & negationem rei actu existentis datur
medium,

medium, nimirum res possibilis, quam licet pro statu puræ possibilitatis comitetur hæc negatio rei actu existentis, res tamen possibilis non est ista negatio, nequè hæc negatio postmodum, dum res actu produci- tur, convertitur in rem. Atquè ex his sequi- tur primò, hanc possibilitatem intrinsecam secundum nostrum concipiendi modum esse priorem omnipotentia Dei, quatenus conditionatâ illâ non repugnantia seu hac impossibilitate in se cognitâ, inde inferi- mus, Deum posse hanc rem producere. Cui non obstat, creaturas posibles dicere respe- ctum transcendentalem ad omnipotentiam Dei; possunt namquè adhuc esse priores omnipotentia quò ad conceptum inadæqua- tum, abstrahentem ab illo respectu; relati- vum enim materialiter & inadæquatè concipi potest sine suo correlativo, adeoquè dum quis concipit dictam possibilitatem in se, non concipit illam ut formaliter est quid relati- vum; nequè concipit ut quid aptum ad existi- stendum per alium; nequè ut quid aptum ad existendum à se, sed ab utroquè præ- scinditur, cum hæc intrinseca possibilitas sit communis Deo & creaturis. Sequitur
secun-

secundò , nihil dari actu , aut datum fuisse ab æterno , per quod Petrus nondum productus, nunc seu actu est possibilis ; per hoc enim actu est , & ab æterno fuit possibilis, quòd nunc, & pro quovis æternitatis instante terminare potuerit hanc propositionem. *Si Petrus existeret , non includeret contradictoria : & non per possibilitatem aliquam, quæ sit , fueritquæ semper ens actuale : unde etiam diversissima sunt : Petrus est actu possibilis per aliquid , quod est physicum : & Petrus est possibilis per aliquid , quod physice est :*

IV. Possibili opponitur impossibile, quod licet existere nequeat à parte rei , datur tamen & existit suo modo per intellectum dantem illi , cognoscendo illud , existentiam objectivam ; unde & ens rationis dicitur. In hac enim propositione : *homo est equus* : ita falsa, ut non possit esse vera, pro objecto habetur & cognoscitur homoequus, seu identitas inter hominem & equum, & non homo verus & equus verus , ideo constituentes propositionem falsam , quia difformiter cognoscuntur ; est enim hæc identitas impossibilis illud , quod affirmatur ,

tur, adeoque tenet se ex parte objecti, & non est tantum identitas quaedam extrinseca, tenens se ex parte cognitionis, seu ipsa cognitio, identificans extrinsecè hominem cum equo, sed est illud, quod huic cognitioni velut objectum correspondet & objicitur, non minus, quam in propositione vera necessaria identitas subjecti & prædicati non est ipsa cognitio, sed illud, quod objicitur cognitioni. Quod confirmatur: propositio hæc: *identitas inter hominem & equum est impossibilis*: est vera, ergo identitas, quæ hîc objicitur, est impossibilis, adeoque non est extrinseca, seu ipsa cognitio; hæc enim impossibilis non est. Quinimò dum Adversarii negant ens impossibile cognosci, cognoscunt illud, alias nescirent, quid negarent. Atque horum ratio est, quòd objectum adæquatum intellectus seu intelligibile dividatur in id, quod est, & quod non est; in id, quod potest esse, & in id, quod non potest esse; potentia autem debet illud posse attingere, in quod ejus objectum adæquatum dividitur. Quinimò ipse intellectus hoc objectum suum adæquatum dividit, describit singula, & ab

ab invicem distinguit, adeoque illa omnia potest attingere. Neque opponas primo, sicut dum intellectus concipit incognoscibile, non concipit ullum objectum, de quo verificetur, quod sit incognoscibile (alioquin incognoscibile cognosceret, quod in terminis repugnat) sed concipit cognoscibile modo cognoscendi indebito, quod applicat ei negationem, dicens: *non cognoscibile*: sic quoque, dum concipit impossibile, non concipit objectum, quod verè sit impossibile, sed concipit possibile, applicans ei negationem, ac dicens: *non possibile*. Nam inter incognoscibile & impossibile in hoc genere hæc est disparitas, quod intellectus ideò non cognoscat incognoscibile, sive quod ideò cognoscendo incognoscibile, non concipiat ullum objectum, de quo hoc verificetur, quia objectum adæquatum intellectus seu intelligibile dividi nequit in cognoscibile & in non cognoscibile, sicut objectum Visus seu visibile dividi nequit in visibile & in invisibile; è contra intelligibile dividi possit in illud, quod esse potest, & in illud, quod esse nequit seu impossibile, adeoque dum illud cognoscit, cognoscit obje-

objectum, de quo hoc verificetur. Nequè
secundò: qui concipit seu affirmat impossi-
bile, sive tale quid, quod, si existeret, involve-
ret contradictoria, nempe foret & non foret,
ille dicit duo sese falsificantia, adeoque non
dicit verum, qui dicit dato Hircocervo;
hircum fore hircum, & non fore hircum,
adeoque non cognoscit verè impossibile.
Nam talis dicit quidem duo sese absolute
falsificantia, non tamen falsificantia sese ex
supposito, quòd talia duo contradictoria
dantur in re simul, uti darentur in impossi-
bili, si existeret, adeoq; qui ex hac supposito-
ne dicit: si daretur Hircocervus, idem esset,
& non esset hircus; non cōtradicit sibi. Cu-
jus ratio est, quòd in eo casu *non esse* non falsi-
ficaret *esse*, non magis, quàm si Petrus simul
esset & non esset, *non esse* falsificaret *esse*. Ne-
què tertio: illa identitas concepta hircum &
cervum inter nihil superaddit hirco & cervo
(identitas enim duorum nihil ponit præter
duo identificata) adeoque nihil aliud conci-
pitur, quàm hircus & cervus. Nam nihil
quidem superaddit hirco & cervo simul
sumptis, sed hirco superaddit cervum, & vice
versa; adeoque facit, ut hircus sit hircus &

modo

3

non

non sit hircus, five facit, ut hircus, qui est unum indivisum in se, & à se, sit simul divisus à se, five sit simul aliud à se, nempe cervus. Neq; quartò: non dantur species impossibiles: nam dantur species ejus, non quidem propriæ, sed alienæ; sicut enim per species entis possumus concipere oppositam illi negationem seu non ens, & sicut per visibilia creaturarum cognoscimus invisibilia Dei, sic per species entis possibilis cognoscimus ei contradictoriè oppositum, nempe impossibile.

V. Sensus externus, utpote sistens in externis accidentibus, & non penetrans rerum essentias & identitates, nequè habens objecta alia, quàm quæ ei sunt à parte rei præsentia, quiquè non aliter, quàm negativè cognoscit negationes, id est, qui nō videndo lumen, dicitur videre tenebras, non videndo aliquem, dicitur videre neminem, non potest esse entis rationis causa, intellige, intentionalis, seu cognoscendo ens impossibile dans illi existentiam objectivam. Nequè sensus internus, utpote qui solùm potest figuras externas combinare, quæ combinatio possibilis est. Unde avis viros illos fictos, exstantes in hortis ad
aves

aves abigendas, nō apprehendit identificari
veris hominibus: aut canis umbram cum car-
ne, sed in loco, ubi est umbra, esse carnē, pro-
pter externam figuram carnis & umbræ si-
mitem. Neque voluntas, appetendo V. G.
hircocervum, vel quā pueri appetunt identi-
ficari Angelis; esse enim entis rationis consi-
stit in esse objectivo, quod ei dari nequit, nisi
à representatione intellectiva. Unde solus
intellectus facere illud potest, tam per appre-
hensiones, quàm judicia & discursus, utpote
per quos actus omnes cognosci potest im-
possibile.

VI. Deus non tantum indirectè, cognos-
cendo nostros actus quibus formavimus en-
tia rationis; sed & directè, non quidem per
assensum, affirmādo impossibilia possibi-
litate, quod est facere ens rationis fingen-
do, sed per dissensum, negādo facit entia ra-
tionis; dat enim impossibili esse cogniti seu
esse objectivum, cognoscendo omnem ver-
ritatem, qualis etiam hæc est: iden-
titas inter hircum & cervum est
impossibilis.

DIS-